NR. 60 VINTER 2013

KINABLADET

KINABLADET
udgives af Dansk-Kinesisk Forening og udkommer fire gange om året (marts, juni, september og december). Foreningens medlemmer får bladet tilsendt gratis. Et årsabonnement på bladet uden medlemskab koster 250 kr.

Kinabladet er medlem af
Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter.

Dansk-Kinesisk Forening er af Københavns kommune godkendt som en folkeoplysende forening.

Redaktion:
Flemming Ytzen (ansvarshavende)
flemmingytzen@gmail.com
Hanna Leanderdal, Jette Mechlenburg, Gert Holmgaard Nielsen, Flemming Poulsen, Pia Sindbjerg og Henrik Strube.
Layout: Gert Holmgaard Nielsen

DANSK-KINESISK FORENING
blev stiftet 25. januar 1999. Dens formål er at være samlingssted for alle med interesse for Kina samt at formidle oplysning om Kina.
Vedtægter, indmeldelse og abonnementstegning ved henvendelse til sekretæren.

Hjemmeside: www.dansk-kinesisk.dk

Formand: Pia Sindbjerg
pia.sindbjerg@gmail.dk

Sekretariat:
Dansk-Kinesisk Forening
c/o IngBritt Christiansen
Ålekistevej 70, 3.th. 2720 Vanløse
sekretariatet@dansk-kinesisk.dk

Danske Bank 4820 1683 0593

Mødegruppen:
Kjeld A. Larsen, kjeld.a.larsen@lic-mail.dk
Helle Willum Jensen, hellewj@post.cybercity.dk

Medlemskontingent:
Enkeltmedlemmer ..... 250 kr.
Parmedlemmer ..... 310 kr.
Pensionister og studerende ..... 150 kr.
Pensionistpar ..... 210 kr.
Kollektivt medlemskab ..... 380 kr.

ISSN 1600-1273

Tryk: Frederiksberg Bogtrykkeri

KINABLADET NR. 60

Fra tanke til bombesprængning i Beijing 3

Kinesisk Nytår, årets største festival 4

Medlem af Kinabladets redaktion Claus Seiden død .. 7

Boganmeldelse: Hvidløgsballaderne 7

Hvidløgsballaderne: Uddrag af kapitel 1 8

Boganmeldelse: Kina engang for et øjeblik siden .. 12

Konflikten mellem Kina og Japan om tre små øer 14

En af Maos rødgardister siger undskyld 16

Huskirker – religiøsitet mellem frelse og forfølgelse ... 18

Boganmeldelse: Kinesiske Perspektiver 21

Store og små begivenheder 22

Dansk-Kinesisk Forenings arrangementer ..... Bagsiden

Forsiden
Dragedans ved festligholdelsen af indgangen til Slangens År den 10. februar 2013 i Shangqiu, Henan provins. Af årets traditionelle festivaler er Forårsfestivalen, som kinesisk nytår er en vigtig del af, den største. Siden tidernes morgen er dragedans en fast del af nytårsfestens arrangementer. I 2014 begynder Forårsfestivalen og dermed kinesisk nytår den 31. januar. Læs mere om årets største festival i dette nummer.
(Foto: Xinhua/Cui Shenyi).

„Sådan bliver en bombe skabt"

FRA TANKE TIL BOMBESPRÆNGNING I BEIJING

En mand ved navn Ji Zhongxing sprængte den 20. juli 2013 en hjemmelavet bombe i Beijings internationale lufthavn. Manden, der sad i kørestol, har forklaret, at han i 2005 blev lam efter at være blevet overfaldet af nogle vagtposter. Han har lige siden forgæves søgt at få en retfærdig udgang på sagen.

Ji Zhongxings bombe gav anledning til en del selvransagelse i de kinesiske medier og på internettet. Mange sagde, at de godt forstod Ji Zhongxings vrede, og at volden skyldtes den voksende ulighed og et ineffektivt retssystem.

En lektor i statskundskab ved Tsinghua Universitet i Beijing, Wu Qiang, siger, at desperate handlinger som den, Ji Zhongxing har foretaget, „er de ultimative handlinger, der foretages af de personer på samfundets bund, som ikke kan finde retfærdighed".

Karikaturen her er lavet af kunstneren Li Yongqiu, der kalder sig „fritidskarikaturtegner". Tegningen har han lagt ud på det sociale medie Sina Weibo. Et hjælpeløst lam er jaget ud til klippekanten af en flok frådende ulve. Mens lammet venter på at dø, bliver dets uudtalte rædsel omdannet til en bombe med tændt lunte. Tegneren kalder sin karikatur „Hvordan bomber bliver skabt".

Tekst: China Media Project, Hong Kong University. Oversættelse: Flemming Poulsen.

Årets største festival

KINESISK NYTÅR – ÅRETS STORE FAMILIEFEST

På et måneårs sidste aften samles familierne til årets „gensynsmiddag“ for at fejre det nye års komme.

Af Flemming Poulsen

I over to tusinde år har kineserne fejret deres eget nytår – den første dag i den første måned ifølge den kinesiske månekalender. I 2014 er det nytårsaften 31. januar. Millioner og atter millioner af kinesere er hvert år på det gamle måneårs sidste dage eller uger på vej for at fejre nytåret sammen med familien. Det foregår ofte i en landsby, hvor bedsteforældrene eller andre ældre familiemedlemmer er blevet boende, mens børnene er taget til en by for at arbejde eller få en uddannelse.

Nytåret er kinesernes vigtigste fest. Dens hovedformål er at samle familien en gang om året til en „gensynsmiddag” for at styrke de familiære bånd og delagtiggøre nye og gamle familiemedlemmer i, hvad man har oplevet siden sidst. Det er nærliggende at sammenligne den kinesiske nytårsaften med den kristne juleaften, hvor familiemedlemmer fra nær og fjern er samlet til et traditionelt festmåltid, and eller kalkun eller noget helt tredje.

Det kinesiske nytårs historie kan spores 2000, 3000 eller 4000 år tilbage, alt efter hvor nøjeregnende man er med kilderne. Hvornår det i meget gamle dage var nytår, afhang af den forhåndenværende herskers ønsker og formåen. Men for 2000 år siden, under Han-dynastiet, blev nytårets begyndelse for første gang officielt fastlagt. Det skete i år 104 f.v.t. under kejser Wudi. Han indførte en ny kalender, og på grundlag af den blev det besluttet, at nytårets første dag svarede til den første dag i den gamle månekalenders første måned. Nogle af nytårsfestens skikke kan spores lige så langt tilbage.

Uhyret Nian

Om nytårsfestens tilblivelse er der flere legender. De har alle som hovedaktør et uhyre, der lignede en løve og levede i det skjulte. En gang om året dukkede uhyret op i nogle landsbyer og terroriserede de skrækslagne beboere. En klog mand fortalte beboerne, at de kunne skræmme uhyret bort ved at lave larm med trommer og fyrværkeri og ved at hænge røde papirbilleder på husenes indgangsdør, for larm og rød farve fik uhyret til at løbe bort.

Landsbyboerne fulgte den kloge mands råd, og det virkede. Uhyret blev fanget og uskadeliggjort. Det havde et navn, Nian, kinesisk for år, så på årsdagen for sejren over Nian har kineserne siden fejret *guo nian* – året, der er gået efter tilfangetagelsen af Nian, og glæden over et nyt år uden det skrækkelige uhyre.

Hjemrejsens mareridt

Månekalenderen bygger på Månens kredsløb om Jorden, mens den grego-

Mor med barn og kæmpe bagage på vej til et tog på Nanchang banegård i provinsen Jiangxi for at rejse hjem til famiiens nytårsfest. Foto:Zhou Ke/Xinhua).

Gensynsmiddagen nytårsaften med en masse lækkerier og (måske) en hyggelig snak om, hvad der er sket siden sidst (Foto: CCTV)

rianske kalender følger Jordens kredsløb om Solen. Forskellen medfører, at det kinesiske nytår falder på forskellige datoer i den gregorianske kalender, som regel mellem den 21. januar og 20. februar.

Før familien kan samles omkring bordet med nytårsmiddagen må nogle millioner kinesere gennem det, der for mange er noget af et mareridt: rejsen hjem til nytårsfesten.

På internettet kan man læse om fortvivlede familiemedlemmer, der har måttet opgive at rejse hjem, fordi de ikke har kunnet skaffe en billet til en overkommelig pris. Det er normalt hurtigst og billigst at tage toget, men selv om jernbanevæsenet har forhøjet beredskab i nytårstrafikken og indført streng kontrol med, hvem der køber billetter – hver billet skal have påført indehaverens navn og identitetsdata – bliver mange skuffede.

Global Times har berettet om et lille firma, der satte 22 af sine medarbejdere til at bestille billetter over nettet til firmaets migrantarbejdere. Alle 22 med hver sin computer var parate med navn og identitetsdata på hver migrantarbejder indkodet, så de var klar til at trykke på tasterne i samme sekund, som online-billetsalget blev åbnet, men alle 22 fik svaret: alt udsolgt. Når 22 velforberedte billetkøbere ikke kan skaffe en eneste billet, hvordan kan almindelige mennesker så have heldet med sig, spørger avisen.

Ifølge transportministeriet er der forhøjet beredskab i 15 dage før og 25 dage efter nytåret. I de 40 dage er der hundredtusinder af ekstrapladser i tog, langtursbusser, fly og skibe for at klare trafikken. I den periode foretager kineserne over tre milliarder (milliarder!) rejser frem og tilbage mellem familiens hjemby og familiemedlemmernes nye opholdssted. Kineserne betegner nytårstrafikken som verdens største folkevandring én gang hvert år.

Nytårstraditionerne

Men de fleste når frem til gensynsmiddagen. Den byder på alt, hvad kinesisk køkken kan præstere – kylling, svinekød, and, fisk etc., suppleret med de etniske samfunds egne retter. 10–15 store og små retter er almindeligt på denne festaften. Der også en specialitet, som kan nydes i aftenens løb, mens familien ser det store nytårsgallashow i det landsdækkende tv eller bruger aftenen og i hvert fald en del af natten til det, den ifølge traditionen først og fremmest er beregnet til: hyggesnak med familiemedlemmerne, som det er længe siden, man har været sammen med. Traditionen byder også, at man brænder fyrværkeri af, selv om myndighederne har anbefalet folk at spare på krudtet, dels for at undgå brande, dels for ikke at forværre den i forvejen kraftige luftforurening i millionbyerne.

Forældrene og andre familiemedlemmer har „lykkepenge" med til de endnu ikke voksne børn. Det er et beløb i kontanter, undertiden en mindre formue, som afleveres i populære røde kuverter.

Der er andre nytårsskikke, der stadig følges. Før nytåret er der hovedrengøring, både inde og ude, for at familien kan gå ind i det nye år i et rent hus. Der hænges billeder af dørguden på yderdørene for at jage onde ånder bort, børnene får måske nyt tøj, første nytårsdag besøges bedsteforældrene og andre af familiens seniormedlemmer, og hvis et ægtepar er blandt familiemedlemmerne, besøger det hustruens forældre.

Nej til et nyt kinesisk nytår

Den kinesiske nytårsfest er den første uge af en helt ny fest, forårsfesten, der blev indført i 1912, da Kina var blevet en republik. De nye magthavere ville modernisere landet ved at afskaffe den gamle månekalender til fordel for den vestlige verdens gregorianske kalender. 1. januar skulle dermed være den første dag i det nye år, og det 2000 år gamle månenytår blev afskaffet. For at mildne tabet af den gamle nytårsfest indførte det nye styre en to uger lang forårsfest, begyndende med 1. januar, men den modernisering tog kineserne ikke til sig. De fortsatte med at fejre nytårsdag den anden nymåne efter vintersolhverv. Men officielt er 1. januar årets første dag.

Også Mao Zedong forsøgte for øv-

Dragedans er hovedpunktet i de udendørs festligheder, når kineserne fejrer nytår. Billedet er fra Aojiang i provinsen Zhejiang. Her fejrede man i 2010 nytår med en 80 meter lang drage, båret på stænger af 300 mænd. (Foto: Li Shiming/Xinhua).

rigt at afskaffe månenytåret, som han betragtede som et levn fra den feudalistiske tid og et religiøst ritual, som ikke hørte hjemme i et ateistisk samfund. Det blev forbudt at fejre det gamle nytår. Først en del år efter Maos død i 1976, og efter at liberale økonomiske reformer tog form i 1980'erne, accepterede det kommunistiske styre uforbeholdent det gamle kinesiske nytår. Nu er den første uge af den to uger lange forårsfest en offentligt ferieuge.

De unge og nytårsfesten

I en udsendelse i 2005 i China Radio International har en af deltagerne fortalt om sin oplevelse af nytårsfesten:

„Da jeg var barn, plejede jeg at vende tilbage til det sted, hvor jeg var født, og tilbringe forårsfesten sammen med mine forældre. Nytårsaften delte vi en hotpot, og så spillede vi børn kort og tændte fyrværkeri. Vi var i reglen en masse folk samlet.

Nu, da jeg er flyttet hjemmefra for at tage studentereksamen, rejser jeg hvert år hjem for at fejre forårsfesten sammen med mine forældre. Vi ser gallashowet i tv, og min far og jeg spiller kort på vores computere eller jeg snakker på min mobil med venner langt borte og deler forårsfestens glæder med dem. Som mange andre tager jeg hen i et tempel sammen med min familie for at brænde røgelse og bede om held og lykke i det kommende år. Og forårsfesten er en god anledning til slappe af og være sammn med mine venner".

I de senere år er der ved at ske en ændring i unge kineseres syn på betydningen af nytårsfesten, selv om de fleste kinesere holder fast nytårets ældgamle traditioner og ritualer, skriver China Daily. Avisen bringer som eksempel på de nye tider, at en 26-årig sælger af mobiltelefoner i Beijing, Wang Lei, plejer at tilbringe nytåret sammen med sine forældre og nøje overholder alle traditioner, men ikke i 2013. Han vil i stedet taget til provinsen Hunan sammen med nogle venner for at more sig. Han har overladt det til sin søster at holde forældrene ved selskab nytårsaften. I stedet vil han besøge forældrene i sommerferien. Han har ellers altid holdt nytår hos sine forældre i deres landsby og har været med til at forberede „gensynsmiddagen" og andre nytårsaktiviteter. Men altså ikke mere.

En kvindelig migrantarbejder, den 24-årige Tu Jiani, arbejder som servitrice i Shanghai og tog i 2013 den 1200 kilometer lange rejse til forældrenes hjem. Hun tilbragte fire dage der, men det blev ikke til megen snak med familien, fortæller hun. Afstanden mellem forældrenes og hendes syn på tilværelsen er for stor, skriver Xinhua. Tu Jiani fortæller, at hun ikke tilbagte mange „kvalitetstimer" med at snakke med sine forældre. Hun var mere optaget af at snakke i mobiltelefon med sine venner og småsnakke om tv-underholdingen. Hendes ord afspejler en almindelig situation for mange unge kinesere, skriver Xinhua.

Det er der nogle, der vil gøre noget ved. Der er på internettet dannet en gruppe af unge, der forpligter sig til ikke at medbringe mobiltelefon, når de besøger forældrene til forårsfesten.

Men Tu Jiani bemærker, at internettet ikke er alene om ansvaret. Forældrenes „forhør" gør det noget ubekvemt at skulle besvare spørgsmål om hende kæreste nu også er den rigtige for hende osv. En 24-årig universitetsstuderende siger, at hun har svært ved at acceptere sin mors meninger, fordi hun ikke vil acceptere, at jeg lever mit eget liv og de burde på samme måde leve deres eget liv.

China Daily har et trøstens ord til dem, der mener, at de gamle traditioner omkring kinesisk nytår er ved at forsvinde: De fleste kinesere vælger at fejre det nye måneår med deres familier, konstaterer bladet.

Med disse to svært bevæbnede dørguder anbragt på hoveddøren er huset sikret mod onde ånder, der kunne finde på at trænge ind under forårsfesten og afstedkomme en uheldig begyndelse på det nye år. (Foto: Bluehse/Wikipedia).

Dragedans

Kinas mest berømte mytologiske skabning, dragen, er, i modsætning til andre drager, venligsindet og hjælpsom, så folk føler sig trygge og godt underholdt, når den i bølgende bevægelser baner sig vej gennem byen under festlighederne i forbindelse med kinesisk nytår.

Sådan har det været i to tusinde år, lige siden landmændene under Han-dynastiet tilbad dragen i forvisning om, at den ville sørge for en stor høst, samtidig med at man takkede den eventyrlige skikkelse for det gamle år og bød det nye velkommen.

Nu til dags kan nogle kinesere være tilbøjelige til at se dragen som et symbol på Kinas storhed – en af verdenssamfundets mest indflydelsesrige nationer. Så det er kun naturligt, at kinesisk nytår markeres i store dele af verden, i øst som i vest, med festligheder, hvor dragen spiller hovedrollen.

Claus Seiden var fra 2004 til 2008 formand for Journalisternes Veteranklub. Her er han fotograferet ved klubbens generalforsamling i 2013. (Foto: Finn Hillmose).

Journalist Claus Seiden død

Et medlem af Kinabladets redaktion, journalist Claus Seiden, døde søndag den 6. oktober 2013 efter længere tids sygdom. Han blev 83 år.

Claus har været medlem af redaktionen næsten siden det første nummer af Kinabladet udkom i 1999. Efter at Claus var blevet pensioneret fra Danmarks Radio, ringede Kinabladets daværende redaktør, Flemming Poulsen, i 2001 til ham og spurgte, om han ville være med til at lave Kinabladet. Gennem sit journalistiske virke havde Claus også interesseret sig for Kina, og han sagde straks ja til at indtræde i redaktionen.

Han har siden præget Kinabladet, specielt i form af de to sider bagerst i hvert nummer om nyt fra kinesernes hverdag. De korte beretninger var præget af hans specielle underfundige stil, som gjorde de to sider ekstra læseværdige.

Sygdom tvang ham i begyndelsen af 2013 til at indstille sin aktive deltagelse i Kinabladets redaktion. Hans mange bidrag til bladet og ideer til dets udvikling vil blive stærkt savnet.

Redaktionen

Nobelpristageren Mo Yan på dansk

EN BERETNING OM ALMINDELIGE MENNESKERS UKUELIGHED

Af Jette Mechlenburg

Den kinesiske forfatter Mo Yan (født 12. februar 1955) fik i 2012 Nobelprisen i litteratur. Ingen af hans romaner var på det tidspunkt oversat til dansk, men i november 2013 kom en af hans mest kendte romaner, Hvidløgsballaderne fra 1988, i dansk oversættelse. Den er udgivet af det lille enmandsforlag Batzer & Co., der har slået sig igennem ved at satse på nogle her i landet ukendte forfattere, blandt andet flere nobelpristagere. At udgive Mo Yan er den naturlige fortsættelse af disse modige satsninger.

Mo Yan har tilegnet byen Gaomi i provinsen Shandong bogen. „Jeg blev født der, jeg voksede op der; selv om der var masser af elendighed, er disse sørgmodige ballader til dig".

Som forord har Mo Yan sat et citat af Stalin som lyder: „Forfattere prøver stadig at distancere sig fra politik, men romanen selv lukker sig om politik. Romanforfattere bekymrer sig så meget om „menneskets skæbne" at de er tilbøjelige til at glemme deres egen skæbne. Deri ligger deres skæbne".

Det får Mo Yan at føle. Hvidløgsballaderne bliver forbudt i Kina i 1989 efter Tiananmen-oprøret, hvilket måske ikke er så underligt. Magthaverne frygter social uro, og bogen handler netop om bønderne i Paradis amt der bryder ud i spontant oprør.

Den lokale partiafdeling har beordret at nu skal de dyrke hvidløg og kun hvidløg. Påbuddet må følges, og snart bugner markerne af hvidløg. Så stor er høsten at markedet hurtigt er mættet. Bønderne drager til byen for at sælge deres modne høst kun for at mødes med fyldte lagre og lukkede forretninger og oveni en hel række nye skatter og afgifter. Ude af sig selv af vrede samles de på byens torv, og i deres afmægtige raseri stormer de byens rådhus.

Bogens to hovedpersoner, fætrene Gao Yang og Gao Ma, bliver tilfældigt udpeget som ledere af oprøret. De arresteres begge og udsættes for grov brutalitet af politi og fangevogtere. Gao Ma elsker pigen Jinju, men gamle landsbytraditioner og pigens forældre tvinger dem fra hinanden. De flygter sammen, men kærligheden får en tragisk ende. I landsbyen har de hævdvundne skikke større magt end de nye love, og det koster. Romanen ender tragisk som mange af Mo Yans romaner gør.

Rammen om hvert kapitel er den blinde skjald og erhuspiller Zhang Kous ballader. Heller ikke han går fri, også han bliver mishandlet, for „en stor mund er årsag til de fleste problemer", snerrer betjenten der smadrer skjaldens mund med en elektrisk politistav.

Efter lang tid i fangelejr stilles de anholdte for retten. Her får de lejlighed til at høre den forsvarstale, som en ung officer, der er instruktør i marxisme/leninisme ved militærakademiet, holder for sin fængslede far. Folket har ret til at vælte ethvert par-

Mo Yan: Hvidløgsballaderne.
Forlaget Batzer & Co. 2013.
Oversat af Peter Damgaard.
440 sider, 298 kr.

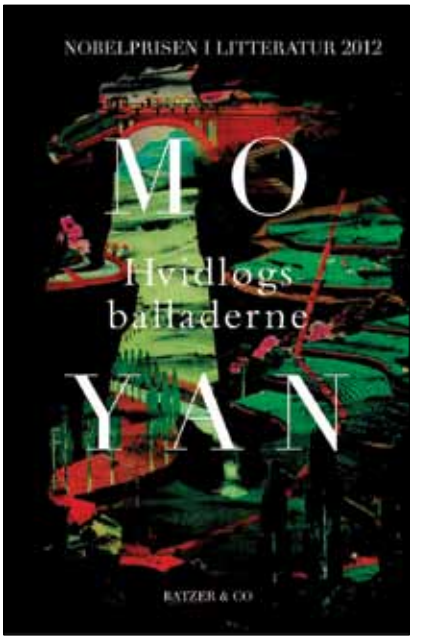

ti eller styre som ignorerer deres liv. Hvis en øvrighedsperson tilriver sig retten til at være herre snarere end folkets tjener, har befolkningen ret til at vælte ham, lyder hans ord. De mange tilhørere jubler, mens dommerne hurtigt lukker retten og dermed munden på ham. Og de anholdte dømmes til fortsat anbringelse i straffelejr.

Mo Yan skildrer i sine romaner en verden befolket med almindelige mennesker af kød og blod, mennesker med deres fejl og mangler, men også med en værdighed og ukuelighed når det gælder. Almindelige mennesker som formår at rejse sig af vilkårligheder og ydmygelser, om ikke andet ved at tage deres eget liv. Og kampen er ikke alene mod korrupte myndigheders tilfældige magtudøvelse, men lige så meget mod gamle hævdvundne traditioner og familiestridigheder.

Naturen, skyerne, solen, vinden, regnen, tørken, kulden og varmen bestemmer deres daglige liv og overlevelse. Teksten emmer af farver, dufte og lugte: et sansemættet samspil af natur og mennesker som faktisk gør det lidt tamt igen at læse vestlig litteratur.

Peter Damgård er den danske oversætter. Det må have været en vanskelig opgave. Mo Yans sprog er meget sanseligt, brutalt og smukt på en gang, en stil der er svær at overføre til dansk. Men efter at have læst Hopward Goldblatts fremragende engelske oversættelse, må jeg sige Peter Damgård har gjort det så godt som det danske sprog formår.

Med tilladelse fra forlaget Batzer & Co. bringes på de følgende sider uddrag fra romanens kapitel 1. Den typografiske opsætning af disse sider er Kinabladets. Hele kapitlet i den originale typografiske udformning findes på www.dansk-kinesisk.dk/MoYan.pdf

KAPITEL 1

Ærede byboer, lyt nu nøje
til Zhang Kous fortælling om Paradis på jord:
Da kejser Liu af Han grundlagde sit land,
befalede han indbyggerne at dyrke hvidløg som skat ...

– Sang fremført af den blinde sanger Zhang Kou i Paradis Amt.

HVIDLØGSBALLADERNE Kapitel 1 (uddrag)

„Gao Yang!"

Solen bagte med usædvanlig styrke den formiddag. Det var længe siden det havde regnet, og luften var tæt af støvet fra den tørre jord og en gennemtrængende stank af rådne hvidløg. En flok blåsorte krager fløj udmattede forbi og kastede svage, grålige skygger på jorden. Den høstede hvidløg som endnu ikke var flettet i ranker, lå ophobet i bunker på gårdspladsen og udsendte en kvælende stank. Gao Yang sad indenfor ved et lavt bord med en skål hvidløgssuppe foran sig, mens han forsøgte at undertrykke kvalmen der steg op i hans hals. Han skulle netop til at sætte læberne til skålen da han hørte et hæst råb fra den anden side af den faldefærdige, ulåste port. Det var landsbylederen Gao Jinjiao som kaldte på ham, og han satte straks skålen fra sig, svarede og gik ud i gården.

„Onkel Jinjiao, er det dig?" råbte han fra døråbningen. „Kom ind og sid ned."

Stemmen uden for porten faldt lidt til ro. „Kom herud et øjeblik, Gao Yang. Jeg har noget vigtigt at tale med dig om."

Han vovede ikke at lade landsbylederen vente, så han vendte sig og råbte ind mod stuen: „Xinghua! Lad være med at pille ved noget! Pas på du ikke brænder dig."

Hans blinde, otteårige datter Xinghua sad ved spisebordet, ubevægelig som var hun skåret i træ, og stirrede tomt frem for sig med sine kulsorte øjne. Jorden brændte under hans fødder da han gik over gårdspladsen, og heden fik hans øjne til at løbe i vand. Han børstede noget støv af brystet. Babyen skreg inde på kangen, og det lød som om hans hustru mumlede et eller andet beroligende. Han havde trods alt fået en søn, tænkte han lykkeligt og kastede et blik mod den mørke vinduesåbning. Sydvestenvinden bar den bitre duft af fuldmoden hvede med sig – den var klar til at blive høstet. Han følte sig pludselig tung om hjertet og blev grebet af en isnende kulde. Han ville standse, men fødderne bar ham fremad. Den grelle stank af hvidløg fik øjnene til at løbe endnu mere i vand. Han løftede sin bare arm og tørrede øjnene, velvidende at han ikke græd.

„Hvad er det, onkel?" spurgte han da han åbnede porten. „Åh, mor …"

Et jadegrønt lys dansede for hans øjne som tusindvis af friske hvidløgsstængler. Han mærkede et hårdt slag over sin højre ankel, og et jag af smerte gik gennem ham. Han lukkede øjnene, gav et skrig fra sig og væltede til siden. Så mærkede han endnu et slag, denne gang på den venstre fod. Han hylede af smerte, faldt forover og landede på knæ på stentrappen foran porten. Han forsøgte at åbne øjnene, men hans øjenlåg føltes ufattelig tunge – stanken fra hvidløgene fik øjnene til at svide, men han græd ikke. Netop som han skulle til at løfte hænderne for at tørre dem, lukkede to iskolde genstande sig om hans håndled, og han hørte to metalliske klik der som syle borede sig ind i hjernen.

Først efter en rum tid lykkedes det ham at slå øjnene op. Gennem et slør af tårer – jeg græder ikke, tænkte han – så han to kraftige politibetjente stå over ham i hvide skjorter og grønne bukser med røde galoner. De havde mudderpletter på bukserne, og deres hvide skjorter var smudsede og fulde af pletter, men det der for alvor fangede hans opmærksomhed, var pistolerne og de sorte knipler der hang fra deres brede brune bælter af imiteret læder. Metalspænderne glimtede i solen. Han løftede blikket og så ind i betjentenes kølige og udtryksløse ansigter.

Inden han nåede at åbne munden, stak betjenten til venstre et papir med et rødt stempel hen foran næsen på ham og sagde roligt, let stammende: „D-du er arresteret."

Først nu opdagede han de blanke stålringe der var blevet fæstnet omkring hans mørke håndled. Mellem dem hang en tung, blank kæde som svingede let hver gang han løftede hænderne. Han følte blodet stivne i sine årer. Han krummede sig sammen; testiklerne trak sig sammen, og det spændte i tarmene. Han mærkede noget varmt løbe ned ad benene, og det gik op for ham at han tissede i bukserne. Han forsøgte at bringe sin blære under kontrol, men da han pludselig hørte de vemodige toner fra blinde Zhang Kous erhu fra et sted i nærheden, slappedes alle musklerne i

hans krop. Det varme pis silede ned ad lårene, og da han lå på knæ, blev han våd i røven og på de sprukne fodsåler. Han kunne høre pisset risle støt og roligt ud i sine bukser.

Betjenten greb fat i hans arm med en kold hånd og løftede ham op.

„O-op og stå!" sagde han stadig stammende.

Forvirret greb han ud efter betjentens arm, men håndjernene begyndte at rasle højlydt og skar sig ind i kødet omkring håndleddene. Forskrækket slap han sit greb og holdt armene strakt foran sig som om han bar på en værdifuld og skrøbelig genstand.

„O-op og stå!"

Betjentens ordre fik det til at ringe for ørerne. Han anstrengte sig for at komme på benene, men så snart han støttede med foden, eksploderede en brændende smerte i hans ankel, han snublede og faldt omkuld på stentrappen.

Betjentene greb fat under armene på ham og fik ham på fødderne. Benene krøllede sammen under ham som to fjedre, og hans lille, spinkle krop hang og dinglede mellem dem som et pendul.

Betjenten til højre jog knæet hårdt ind i hans haleben, hvilket i nogen grad fordrev smerten i anklen. Han rystede voldsomt, men satte fødderne på jorden og rettede sig forsigtigt op. De løsnede deres greb, og den stammende betjent sagde lavmælt: „K-kom så af sted."

Han var helt ør i hovedet. Han vidste at han ikke græd, men brændende tårer væld ede alligevel op i hans øjne og fik alting til at fremstå sløret. Betjentene skyndede på ham. Håndjernene skar sig dybt ind i hans håndled hver gang han blev skubbet frem, og han indså pludselig – endelig – hvad der var ved at ske. Han tog mod til sig og skulle til at åbne munden, men vovede alligevel ikke at rette sit spørgsmål direkte til betjentene og så i stedet ynkeligt over mod landsbylederen, Gao Jinjiao, der stod og trykkede sig under et akacietræ.

„Onkel Jinjiao … Hvorfor arresterer de mig? … Jeg har ikke gjort noget …"

Hans stemme var grådkvalt. Nu vidste han at han græd. Men der kom ingen tårer fra hans tørre, svidende øjne. Landsbylederen trykkede sig mod træet som et barn der blev skældt ud af en voksen, mens han mekanisk og med ansigtet forvredet i en underlig grimasse dunkede ryggen mod stammen.

„Onkel! Jeg har ikke gjort noget! Hvorfor lokkede du mig udenfor?" råbte Gao Yang.

Store svedperler havde samlet sig på landsbylederens halvskaldede isse, han blottede sit gulnede tandsæt og så ud som om han mest af alt havde lyst til at stikke af.

Betjenten jog endnu en gang knæet i hans haleben for at få ham til at gå videre, og Gao Yang vendte sig om mod ham og studerede hans ansigt.

„Kammerat … Hr. officer … Kan det ikke tænkes at I har fået fat i den forkerte? Jeg hedder Gao Yang, jeg er sikker på at I har fat i den forkerte …"

„Det er dig vi skal arrestere!" sagde den stammende betjent.

„Men mit navn er Gao Yang …"

„Det var også netop Gao Yang vi kom efter!"

„Men hvad har jeg da gjort?"

„Ved middagstid den 28. maj deltog du i hærværket mod amtsadministrationen!" sagde den stammende betjent flydende.

Alting sortnede for hans øjne, og han dejsede om på jorden. Da betjentene på ny rejste ham op, kiggede han ligbleg på dem og hviskede næsten uhørligt: „Er det en forbrydelse?"

„Ja, det er i allerhøjeste grad en forbrydelse. Kom så af sted!"

„Men det var jo ikke kun mig – vi var jo en hel masse mennesker som …"

„Og ikke en eneste af jer vil slippe af sted med det!"

Han sænkede hovedet, og ønskede han kunne hamre det hårdt ind i en mur og sætte en stopper for sine lidelser. Men betjentene holdt ham fast, og han kunne ikke røre sig ud af stedet. Han kunne svagt høre Zhang Kous bevægende og triste stemme:

Dengang i Republikkens tiende år,
tog et modigt mandfolk i Paradis fat,
lod den røde fane svaje i luften
og ledte bønderne i oprør mod åger og skat.
Til Gaotuan magistraten sendte sin trop,
de pågreb Gao Dayi og ville skille hovedet
fra hans krop.
Men han skød brystet frem med en glødende ro,

for kommunisterne er som hvidløg,
de bliver ved med at gro.

En varm fornemmelse strømmede gennem ham, og han fik kræfter i benene igen, læberne sitrede og uden helt at vide hvorfor fik han pludselig lyst til at råbe et slagord. Men da han drejede hovedet og fik øje på det røde emblem på betjentens bredskyggede kasket, blev han øjeblikkeligt skamfuld, sænkede hovedet og fulgte efter betjentene med armene strakt foran sig.

Noget tappede mod jorden bag ham, og da han vendte sig om, så han Xinghua komme gående hen imod porten. Hun famlede sig frem med en slidt, mønstret bambusstav. Lyden var skarp og tydelig og skar ham i hjertet. Hans læber snerpede sammen og tårerne vældede frem: Nu græd han for alvor. Han ville sige noget, men en brændende klump havde sat sig fast i halsen.

Xinghua havde bar overkrop, hun var iført et par små, ildrøde underbukser og et par røde plastiksandaler hvor remmene var gået i stykker og blev holdt sammen af sort tråd. Hun var snavset på maven og halsen, håret var karseklippet som en drengs, og hendes strittende ører lyttede opmærksomt. Han forsøgte desperat at synke klumpen i halsen, men den ville ikke ned.

Xinghua løftede benet højt i vejret – han havde aldrig før bemærket at hans datter havde så lange ben – skrævede over dørtærsklen og standsede på stentrappen hvor han for et øjeblik siden havde ligget på knæ. Hun støttede sig let til den mønstrede bambusstav som kun var lidt højere end hende, og det gik pludselig op for ham hvor meget hun var vokset. Mens han kæmpede for at sluge klumpen i halsen, så han på hendes kulsorte øjne i det askegrå ansigt: øjne der så ud som om de helt manglede det hvide, og som var uvirkeligt mørke og dæmoniske.

Hun lagde hovedet på skrå med et nærmest gammelklogt udtryk i ansigtet og kaldte først blidt og spørgende på ham, hvorefter hun brød ud i gråd og skreg af alle kræfter: „Far!"

Tårerne strømmede ned over hans ansigt og samlede sig i mundvigene. Betjenten puffede til ham og sagde lavmælt: „K-kom så. Hvem ved, måske er du ude igen om et par dage."

Han stirrede på den stammende betjents indsmigrende ansigt. Maven krampede, hans mund åbnede sig, og han spyttede lidt fråde og slim ud. Det skabte fri passage i halsen, og han benyttede sig straks af det og råbte: „Xinghua, fortæl din mor …" Han nåede ikke at afslutte sætningen før en ny klump satte sig fast i halsen.

Gao Jinjiao luskede hen til den lille pige på stentrappen. „Gå ind og fortæl din mor at din far er blevet taget med af politiet."

Han så hvordan datteren satte sig med et bump på dørtærsklen, fik overbalance og væltede bagover og lige akkurat nåede at tage fra med hånden. Hun støttede sig til bambusstaven og rejste sig op igen. Han så hvordan hun åbnede munden som for at råbe et eller andet, men der kom ikke en lyd.

Det eneste han hørte var en buldrende torden, nogle gange langt væk, nogle gange helt tæt på. Bølger af kvalme skyllede ind over ham. Datteren hoppede tavst og manisk på stedet som en lille, lænket abe der blev pisket. Hun slog bambusstaven mod stentrappen, mod den rådne dørkarm og mod den tørre jord hvor den efterlod mørke skrabemærker.

Nu hørtes også hans hustrus råb inde fra gårdspladsen, og betjentene råbte: „Landsbyleder Gao! Du viser vej!"

Uden yderligere forklaring greb de fat under Gao Yangs arme og skyndte sig tværs gennem landsbyen med ham hængende i midten som et lille, ulydigt barn.

Hele kapitel 1 findes på
www.dansk-kinesisk.dk/MoYan.pdf

Det evige Kina

KINESERNES FOLKESJÆL OG MÆRKELIGHED

Ny bog giver et nuanceret billede af det Kina, der altid vil eksistere uanset det herskende system.

Af Pia Sindbjerg

Engang i 1982 kom Holger Dahl forbi Nanjing Universitet, hvor jeg dengang studerede. Jeg kendte ikke Holger (og har siden kun stødt på ham et par gange), men allerede dengang var hans glæde over Kina og kineserne meget smittende og en frisk saltvandsindsprøjtning for mig, der på det tidspunkt var inde i en bølgedal, hvad angik alt kinesisk. Det er mange år siden, og alligevel er det som for et øjeblik siden.

Og det er netop titlen på Holger Dahls bog om Kina. Holger Dahl har ramt livet, som det var dengang for et øjeblik siden, ikke kun for en vesterlandsk studerende, men også for de mange kinesere, som vi møder over næsten 300 sider tekst og masser af fotos.

Holger Dahl rammer ind i hjertet på de oplevelser, vi som studerende vesterlændinge havde dengang, og giver tilmed et meget nuanceret billede af landet, som han har gennemtrawlet på kryds og tværs. Måske har forfatteren skrevet dagbog, men mine oplevelser fra dengang står uden dagbog lige så skarpt printet i min hukommelse som beskrivelserne i denne bog. Oplevelserne var alle så grænseoverskridende og anderledes, at det var som et liv på månen, hvad det næsten også var, da Kina dengang kun lige var på tærskelen til at træde ud af mere end 30 års isolation. Ingen af os studerende havde dengang gjort os nogle forestillinger om, at Kina kunne rejse sig til den kæmpe drage, som er nutidens Kina.

Holger Dahl: Kina engang for et øjeblik siden 386 sider. People's Press 2013

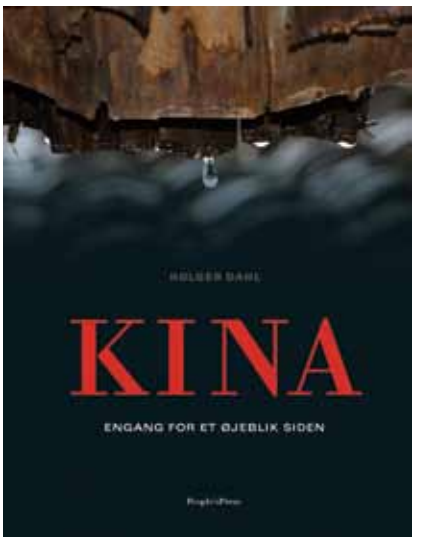

Holger Dahls bog er opbygget i en række temaer om Togene, Beijing, Maden, Cyklerne, Kineserne, Guderne og meget mere. Den fører os vidt omkring, ikke blot dengang i 80'erne, men også (dog i langt mindre grad) i dag. Han har siden været tilbage i Kina og viser os i enkelte fotos forskelligheden fra dengang og nu. Det er et værk, som skal få os til sammen med skribenten at undres over og at opleve Kina.

Forfatteren er selvfølgelig i sin begejstring over Kina opmærksom på de store problemer som forurening, manglen på demokrati, dødsstraf, Tibet etc. Men det er ikke bogens mission. Den skal give læseren mulighed for sammen med forfatteren at søge ind til kineserne og det Kina, som altid vil eksistere, lige meget hvilket system der hersker. Med andre ord at finde ind til en kinesisk *folkesjæl* – hvis en sådan findes, hvilket forfatteren altså vælger at tro her.

Det første, som rammer forfatteren, er mærkeligheden, da han som ganske ung studerende uden et eneste kinesisk ordforråd i bagagen og netop ankommet i 1981 til Beijing Hovedbanegård: „Trængslen var overvældende, og *mærkeligheden* var til at få øje på. Skrifttegnene var kun krimskrams for mit blik dengang, og lydene fra megafonerne og højttalerne kunne være alting: Det lød som hunde, der bjæffede, og katte, der mjavede, og handlede måske om revolution, måske om næste tog til en eller anden kinesisk by". (Afsnit om Togene s.46). Dette var optakten til Holger Dahls toårige ophold i Kina, hvor han i Beijing først gik på sprogskole og siden studerede kinesisk kunsthistorie.

Under sit ophold i Beijing og på rejser rundt i landet har han haft rig lejlighed til at glædes over den kinesiske mad. Han ser en vigtig del af den kinesiske folkesjæl gemt her og konstaterer, at den kinesiske madkultur har kunnet overleve århundreders fattigdom og kommunistisk propaganda mod alt borgerligt. Det skyldes ikke mindst, at kineserne er meget konservative i deres madvaner og sjældent kaster sig ud i eksperimenter, men holder sig til de tusind år gamle nationale og regionale retter.

En anden begejstring, som forfatteren deler med kineserne, er togene. Som udlænding kunne han på sine lange togture rundt i landet få udviklet sit kinesiske sprog og sin indsigt i Kina gennem snak med de mange kinesiske passagerer, som ofte følte sig frie på togturene til at tale om alt mellem himmel og jord. Toget er for kineserne et teknisk vidunder, og de er stolte over at have udviklet verdens hurtigste tog på mindre end 30 år. Dengang Holger Dahl rejste, var der stadig damplokomotiver på skinnerne. I dag kan man rejse hurtigt i magelige moderne tog med bløde senge i adskilte kupéer, hvilket er milevidt fra de gamle bumletog med hårde sæder og stuvende fyldte tog.

En særlig oplevelse foregår dog uden for togene, og det er i ventesalene, som er et kapital for sig. Også her formår forfatteren med sin skarpe iagttagelsesevne og sit farverige sprog at gøre mødet med de for os andre triste og overfyldte ventesale til en oplevelse: „Kineserne røg dengang alle som en nytændt havegrill, og tobaksskyerne, som dannede cirrusagtige formationer under ventesalens pistaciegrønne loft, gav dem altid en

filmisk kvalitet, der i det mindste gjorde den nødvendige venten æstetisk interessant". (s.42).

Glæden over byen Beijing får forfatteren ud i et smukt fabulerende og rigt malende sprog, som her: „Den Forbudte By er gigantisk, og i gamle dage må dens kraftvirkning på byen have været overvældende. Den har, så langt nogen kan tænke tilbage, ligget som et rødt råb midt i byens mumlen af små lave grå huse". (s.56).

Sorgen over det smukke Beijings forsvinden med nedrivning af de gamle huse forklarer han for sig selv og for os andre i afsnittet om Kineserne: „Man bevarer ikke, man gemmer ikke, og man hænger ikke fast i fortiden på en måde, der bremser udviklingen – og når man ikke gør det, er det, fordi Kina føler, at det, der sker nu, bare er endnu et led i den lange kæde, der rækker så langt tilbage, at ingen kan huske dens begyndelse. Kineserne ved bare, at de har fat i den". (s. 229).

Og på samme måde føler forfatteren også, mens han ligger i sandet under en tindrende stjernehimmel (hvor himlen virkede mere hvid end sort), så langt ude vestpå, som man kan komme i Kina, en fortrolighed med hverdagen, at han kunne blive der under himlen i Midtens Rige, og kunne være sig selv.

Udover at bogen er skrevet i et letttilgængeligt, men også meget varieret sprog, så er de mange fotos med til at give læserne en unik oplevelse af det Kina, som var der for et øjeblik siden. Dog kunne en del fotos bruge lidt mere forklaring i billedteksten, og hvor den er skrevet med hvidt på mørk baggrund er den næsten ulæselig.

Bogen burde oversættes til kinesisk, da det er et stykke historie, som næsten er væk og et smukt skulderklap til det kinesiske folk, dets sjæl og historie.

Bilen var for tredive år siden det store drømmebillede. På plakaten står, høfligt: De er velkommen til at forhandle med bil- og reservedelsfirmaet. (Fotos fra bogen)

Grænsedragninger til havs

Ø-STRID OPPISKER FJENDSKAB MED JAPAN

Den japansk-kinesiske konflikt om en ubeboet øgruppe i Det Sydkinesiske Hav handler også om at kontrollere interne, nationalistiske strømninger i begge lande.

Af Flemming Ytzen

Igennem snart et års tid har kinesiske flådefartøjer regelmæssigt gennemført flådeøvelser ud for ø-provinsen Hainan og i farvandet tæt på den øgruppe, som kineserne kalder Diaoyu, og som japanerne kalder Senkaku.

De japanske myndigheder rapporterede i slutningen af april 2012, at ikke færre end 40 kinesiske militærfly fløj ind i luftrummet over øerne, og samme dag sendte Kina otte fartøjer ind i det japanskkontrollerede farvand. I Tokyo blev det kinesiske militærs handlinger betegnet som en eskalering af konflikten og en 'trussel uden sidestykke'.

Øgruppen er ubeboet, men er genstand for en årelang strid mellem Kina og Japan om ejerskabet og dermed retten til at foretage efterforskning efter de forekomster af olie og naturgas, der ifølge en videnskabelig undersøgelse, som FN foretog i 1969, med stor sandsynlighed befinder sig i havbunden. Men striden er også udtryk for en politisk strid om Kinas opstigning som militær magt, og om hvorvidt Japan er indstillet på at skulle give efter for kinesisk pres.

Nationalistiske bevægelsers indflydelse

På forårets møde i Folkekongressen skete der yderligere det interessante, at det kinesiske statsapparat besluttede en administrativ omlægning, der betyder en centralisering af kontrollen med Kinas havområder under Den Statslige Havadministration, der er en del af Ministeriet for Land og Naturressourcer.

Denne administrative reform kan både give Beijing flere strenge at spille på og undgå fejltrin som følge af modstridende interesser i det politisk-administrative system. Alligevel kan beslutningen få vidtrækkende konsekvenser for regionen, fordi Beijing har sendt klare signaler om, at man ønsker at bakke sine territorialkrav op med magt.

Dermed er der skabt risiko for, at også de mindre og mellemstore lande i regionen tvinges til at vælge side. Risikoen for en eskalerende nationalisme i både Kina, Japan og en række andre sydøstasiatiske lande tegner dermed til at blive det alt overskyggende sikkerhedsproblem i regionen i mange år fremover. Men det forklarer også, hvorfor Kina stiltiende har det fint med, at USA opretholder sin militære tilstedeværelse.

Sagt i ultrakort form handler striden om Diaoyu/Senkaku-øerne om, at Kina definerer sine territorielle krav som 'historiske', mens Japan helt afviser, at der er en territoriel konflikt. Begge forklaringsmodeller kan begrundes og forklares med en imødekommelse af nationalistiske bevægelser internt i begge lande.

Indtil sommeren 2012 var de tre største øer i gruppen privatejede, men den daværende japanske regering tog skridt til en nationalisering. Dette skridt blev af nogle analytikere set som en japansk bestræbelse på at få en slags kontrol med det hjemlige pres for en skarpere japansk linje over for arvefjenden Kina.

Tegn på afdramatisering

Den australske professor og Kina-ekspert Hugh White sagde i foråret, at der selvfølgelig er risiko for et udbrud af krigshandlinger, men at ingen af parterne kan vinde en sådan krig. Eskaleringen vil derfor mest være verbal og retorisk, ledsaget af flådemanøvrer og overflyvninger, forklarede han.

Men i Kina er myndighederne på vagt over for ethvert tilløb til spontane folkelige udbrud vendt mod arvefjenden Japan eller USA. Folkestemningen er tidligere eksploderet. Da et amerikansk overvågningsfly i 2001 kolliderede med et kinesisk jagerfly over Det Sydkinesiske Hav, resulterede det i ugelange antiamerikanske demonstrationer. I efteråret 2012 fik frustrationerne mod Japan frit løb i flere kinesiske byer. Det skete flere

Tre omstridte, ubeboede øer i Stillehavet. (Foto: justiceforasianamericans.org).

steder med myndighedernes delvise billigelse.

Kina har i den nuværende situation valgt at kommunikere med japanske repræsentanter, der er kinavenlige, men som ikke repræsentanter regeringen i Tokyo, og den officielle kommunikation mellem parterne beskrives af nogle kilder som så ringe, at diplomater ikke tilstrækkeligt effektivt og hurtigt vil kunne afværge en eskalering af konflikten.

Siden optrapningen i sommeren 2012 har Kina lagt indirekte pres på Japan ved at mobilisere alle dele af samfundsøkonomien. Det er sket gennem langsom toldbehandling af japanske varer, stop for salg af sjældne jordarter til Japan, forbrugerboykot af japanske varer, demonstrationer mod japanskejede fabrikker og butikker i Kina.

Alligevel har der været sikre tegn på en afdramatisering af konflikten. I december 2012 enedes japanske, kinesiske og sydkoreanske embedsmænd om, at de tre landes forhandlinger om en frihandelsaftale ikke skal kobles sammen med territorielle konflikter (Sydkorea og Japan er på kant med hinanden om de mindre øer mellem Japan og Korea, som hedder Dokdo på koreansk og Takeshima på japansk).

Naboerne er nervøse

Japan har en forsvarsaftale med USA i ryggen, og derfor anses en optrapning af konflikten for usandsynlig. Men de øvrige lande i Sydøstasien kigger nervøst med, fordi den kinesiske adfærd viser, hvad de kan komme ud for i de territorialkonflikter, som disse lande har med Kina. Den skærpede retorik mellem Japan og Kina har sat fokus på, hvad Kinas nye leder, Xi Jinping, mener, når han taler om sin ambition om at opfylde det, han kalder 'den kinesiske drøm', og som han beskriver som 'den store genopblomstring af den kinesiske nation'. Både internt i Kina og hos naboerne er der mange, der sætter lighedstegn mellem den kinesiske drøm og det nye lederskabs udtrykte tilsagn om at opbygge landets militære magt for at styrke sin position i de territoriale stridigheder med naboerne.

Skiftende ejerskab

Japan tog kontrollen med øgruppen i 1895 (samtidig med annekteringen af Taiwan) og gav dem navnet Senkaku, der betyder 'pavilloner med bjergtinder'. Omkring år 1900 oprettede en japansk erhvervsmand en fiskeforarbejdningsvirksomhed på øerne og beskæftigede i en periode 200 arbejdere på øerne. Virksomheden lukkede i 1940, og siden har øerne været ubeboede.

Efter Japans kapitulation i 1945 tog den amerikanske besættelsesmagt kontrollen med øerne. Da det amerikanske Senat i 1971 vedtog at give Okinawa tilbage til Japan, fulgte 'Senkaku'-øerne med. Overdragelsen skete formelt året efter.

I 1979 gennemførte en videnskabelig delegation en månedlang udforskning af øerne med henblik på at undersøge mulighederne for en mere permanent erhvervsmæssig udnyttelse.

Siden 1972 har øgruppen hørt under Ishigaki ø-kommune, der er nabo til den større ø Okinawa. Regeringen i Tokyo har i alle årene afvist at lade Ishigaki Kommune udvikle infrastruktur på øerne. Men i december 2010 erklærede Ishigaki Kommuneråd 14. januar som en særlig 'pionerdag' for at mindes overtagelsen af øerne i 1895.

I september 2012 besluttede regeringen i Tokyo at købe tre af øerne af den familie, som i en årrække havde ejet brugsretten til øerne.

Diaoyu- eller Senkaku-øerne i Stillehavet. 250 miles = 402 km.
Kort: Congressional research dept.

Kineserne holder øje med øerne fra patruljebåde. (Foto: Zhang Jiansong/Xinhua).

Rødgardist beder om tilgivelse:

„JEG HAR I MANGE ÅR HAFT EN STEN I MIT HJERTE“

En af Mao Zedongs millionhær af rødgardister undskylder, at han som 14-årig skoleelev i 1966 forulempede sin skoles rektor, lærere og klassekammerater. Det skete efter tilskyndelse fra Mao Zedong, der havde brug for rødgardisterne til at bekæmpe „borgerlige tendenser” i partiet og i samfundet.

Af Flemming Poulsen

Undskyldningen kom fra den 61-årige pensionist Liu Boqin. Den blev bragt i det historiske tidsskrift *Yanhuang Chunqiu* („Kina gennem tiderne“) – ikke som en artikel eller et læserbrev, men som en betalt annonce, hvorfor er ikke oplyst. Tidsskriftet har forbindelse med reformvenlige grupper i det kommunistiske parti og er undertiden blevet irettesat af partiets ledelse.

Da han blev pensioneret, var han ansat i Jinan bys afdeling for kulturelle fortidsminder. Hans far var embedsmand, familien boede i et luk-

Den forhenværende rødgardist Liu Boqins undskyldning i magasinet Yanhuang Chunqiu. De fire tegn øverst til vestre betyder: undskyldning annonce. Overskriften lyder: En oprigtig undskyldning.

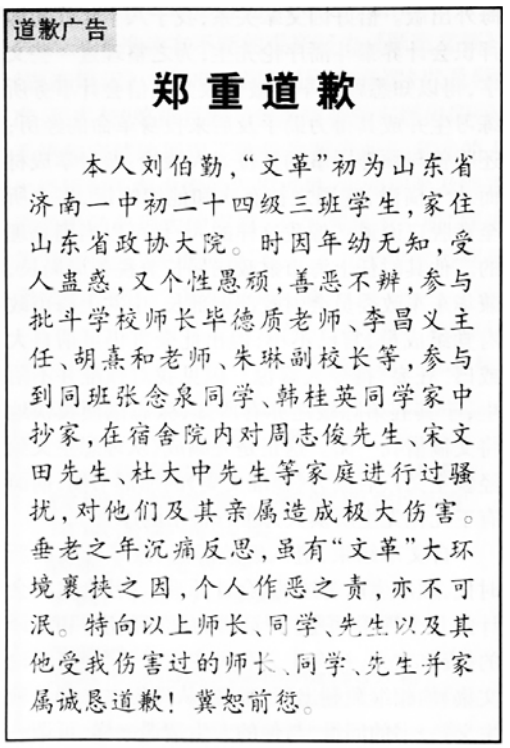

道歉广告

郑重道歉

本人刘伯勤，“文革”初为山东省济南一中初二十四级三班学生，家住山东省政协大院。时因年幼无知，受人蛊惑，又个性愚顽，善恶不辨，参与批斗学校师长毕德质老师、李昌义主任、胡熹和老师、朱琳副校长等，参与到同班张念泉同学、韩桂英同学家中抄家，在宿舍院内对周志俊先生、宋文田先生、杜大中先生等家庭进行过骚扰，对他们及其亲属造成极大伤害。垂老之年沉痛反思，虽有“文革”大环境裹挟之因，个人作恶之责，亦不可泯。特向以上师长、同学、先生以及其他受我伤害过的师长、同学、先生并家属诚恳道歉！冀恕前愆。

ket boligområde, der var forbeholdt medlemmer af det kommunisiske parti.

I undskyldningen og to åbne breve til redaktionen skriver han om begivenhederne i 1966:

„Jeg var dengang ung og uvidende og blev ansporet af andre. Jeg var desuden en oprørsk person, der ikke kunne skelne mellem, hvad der var godt og dårligt. Jeg deltog i kampmøderne, der var rettet mod min skoles lærere og ledere, blandt andet Bi Dezhi, Li Changyi, Hu Xihe og Zhu Lin. Jeg spillede en rolle ved ransagningen af mine klassekammerater Zhang Nianquan og Han Guiyings hjem“.

Den 14-årige Liu Boqin blev i august 1966 en af de flere millioner skoleelever, der på kæmpemøder på Den himmelske freds plads fulgte opfordringer fra Mao Zedong til under hans ledelse at bekæmpe „borgerlige tendenser“ inden for det kommunistiske parti. Mao var udsat for opposition fra ledende partifolk, der ville have ham udskiftet, efter at hans „Store spring fremad“ omkring 1960 var blevet en fiasko. Hans ide med, at kineserne skulle producere jern på primitive ovne i deres baghaver måtte opgives.

Skoleeleverne betragtede Mao som deres „røde øverstkommanderende“, og de var hans „små soldater“ – rødgardister, som en af deres ledere formulerede det. De var udvalgte til at hjælpe Mao med at virkeliggøre hans drøm om et rødt Kina og en rød verden.

Da Mao i august 1966 havde fået tilslutning fra sin partiledelse til at iværksætte en „kulturrevolution“ – „Den store proletariske kulturelle revolution“ – blev rødgardister sendt ud for at udslette de „Fire gamle“ – gamle skikke, gammel kultur, gamle vaner og gamle ideer – for at bane vej for et socialistisk Kina.

Rødgardisterne drog hærgende gennem landet, hjemsøgte templer, moskeer, kirker, museer, universiteter, biblioteker og andre kulturelle institutioner. De ødelagde bygninger, fjernede alt, hvad der hørte det gamle samfund til. Men Maos „røde sloldater“ gik et skridt videre: de gik også løs på personerne bag de kulturelle institutioner. Da de var skoleelever, var det nærliggende at stille deres egne skolers ledere og lærere til regnskab.

I sin undskyldning skriver Liu Boqin, at „jeg tævede min lærer Li Changyi og spyttede på ham. Jeg havde ikke noget udestående med ham, jeg ønskede blot at finde ud af, hvordan det føltes at slå løs på nogen“.

Liu Boqin skriver også om dengang, han var med til at ransage sin klassekammerat Han Guyings hjem. De fandt 32 fotos af Chiang Kai-shek, lederen af det parti og den hær, der havde bekæmpet Mao. Fundet medførte, at skolekammeratens familiemedlemmer blev fordømt som kontrarevolutionære, deres penge blev konfiskeret, og de blev pryglet.

Skolekammeraten dukkede aldrig op i skolen igen. Liu Boqin skriver, at han har forsøgt at finde hende for at give hende en undskyldning, men han hørte, at hun var død.

En anden af klassekammeraterne, Li Gang, der sammen med Liu Boqing gik løs på lærerne, fortæller til Global Times, at de tvang den næsten 60-årige lærer Li Changyi til at bukke sig, og mens de holdt fast på ham, hælde de rødt blæk ud over hans hoved.

Liu Boqin fortæller om andre tilfælde, hvor han som rødgardist gik voldeligt til værks over for folk med „borgerlig tankegang“.

En af de klassekammerater, det gik ud over, Cao Guangbin, havde „dår-

lige rødder“ og blev terroriseret af skolens rødgardister.

„Det var rædsomt, når venner og familie vendte sig imod en fra den ene dag til den anden“, har han sagt i forbindelse med Liu Boqins undskyldning.

„Efter en pinefuld selvransagelse i mit livs efterår kan jeg ikke benægte, at selvom jeg handlede som led i kulturrevolutionen, må jeg stå til regnskab for min egen ondskab. Jeg giver hermed min oprigtige undskyldning til dem, jeg har skadet. Jeg ønsker, at mine synder i fortiden kan tilgives“.

Den uforbeholdne undskyldning bredte sig straks på internettets sociale medier. Liu Boqin fik megen ros, fordi han viste stort mod ved at give denne uforbeholdne undskyldning, ikke mindst fordi hans familie havde modsat sig, at han gjorde det. Familien mente, at han derved udstillede sig selv som en skurk.

„Der er faldet en sten fra mit hjerte, efter at jeg langt om længe har givet en undskyldning og har fået talt ud“, har han sagt til Gobal Times. Stenen havde været der i mange år og blev formet, når han tænkte tilbage på sine handlinger som rødgardist.

Bloggere opfordrede andre tidligere rødgardister til at gøre det samme. „Når det offentlige ikke vil undskylde, så lad os almindelige mennesker gøre det“, skrev en blogger.

Den tidligere rødgardist er blevet interviewet af flere kinesiske medier om undskyldningen. Han har til en avis sagt, at „tanker om kulturrevolutionen har formet en sten i mit hjerte i mange år. Efter undskyldningen har mit hjerte det godt. Jeg siger ikke, at når jeg har sagt undskyld, vil de tilgive mig. Jeg vil blot fortælle, at jeg ikke har kunnet gøre det før nu“.

I november 1966 var Liu Boqin en tur i Beijing for at møde andre rødgardister. Da han kom hjem til Jinan, blev han chokeret over at høre, at hans far var blevet angrebet af rødgardister. På den tid begyndte han at reflektere over det hele, har han sagt.

Det kommunistiske parti fordømte i 1981kulturrevolutionen, men den er forblevet et følsomt ar, skriver Global Times.

Rødgardisterne ødelægger det gamle og skaber det nye

Siden 20. august 1966 har Pekings unge rødgardister, grupper af studerende, søgt udendørs. Med proletariatets revolutionære, oprørske begejstring har de igangsat en rasende offensiv for at feje reaktionære, dekadente borgerlige og feudale indflydelse, og alle gamle ideer, kulturer, skikke og vaner bort.

Denne voksende revolutionære storm fejer hen over byerne i hele landet. „Lad Mao Tse-Tungs tanker overtage alle stillinger, brug dem til at omdanne hele samfundets åndelige anskuelser, fjern alle ånder og monstrer, fej alle forhindringer til side og før den store proletariske kulturelle revolution til ende”.

Dette er de unge revolutionære kæmperes militante mål. Deres revolutionære aktioner har over alt modtaget de revolutionære massers entusiastiske støtte.

Peking Review Vol. 9, nr. 36
2. september 1966.

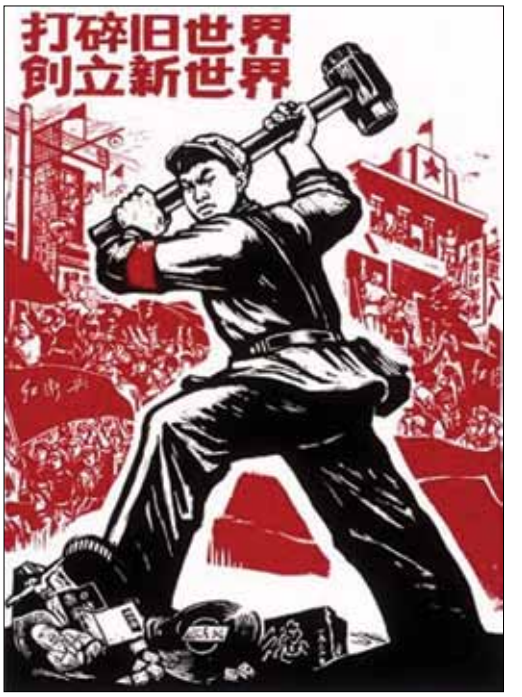

Plakat fra ca. 1967, ukendt kunstner. På kinesisk står der: „Ødelæg den gamle verden, opbyg en ny verden“. En rødgardist knuser et krusifiks, en buddhafigur og nogle klassiske kinesiske bøger med sin hammer. Kilde: Wikipedia.

Intellektuelle og andre, der på „kampmøder“ under kulturrevolutionen blev anklaget af rødgardisterne for at være i opposition til Mao Zedongs kommunistiske styre, blev udstillet til skræk og advarsel for ligesindede. (Ukendt fotograf, newsmotion org. via takungpao.com).

Huskirker

RELIGIØSITET MELLEM FRELSE OG FORFØLGELSE

Huskirkebevægelsen spreder sig hastigt blandt universitetsstuderende i Beijing. Spørgsmålet er hvorfor?

Af Bjørn Schwartz

For at forstå hvad huskirkebevægelsen kan, som de officielle kirker ikke kan, må man først vide lidt om forholdet imellem den kinesiske stat og de religiøse bevægelser.

Mao forsøgte at tvangsindføre ateisme, og først under Deng Xiaopings reformer i 1978 blev religiøs frihed genindført. Det Kommunistiske Partis forventninger var, at efter årtiers intens socialistisk indoktrinering ville kun få, hovedsageligt ældre borgere, benytte sig af denne genfundne ret til spiritualitet, men det gik helt modsat.

Et væld af religiøse bevægelser opstod og voksede så vildt og voldsomt, at partiet snart fortrød sin beslutning, men da var det for sent. Efter kulturrevolutionen havde partiet meget lidt troværdighed tilbage i befolkningen, og en udpræget tilstand af meningsløshed og depression havde bredt sig. At genindføre tvangsateisme ville kun gøre det værre. Da det kommunistiske parti er opstået og kommet til magten som en social bevægelse, er man yderst bevidst om ikke at tillade sociale projekter at få for meget vind i sejlene.

Partiet forsøgte derfor at indlemme de undslupne religiøse kræfter i statens maskineri. Man oprettede statslige religiøse bureauer, som skulle holde øje med, at der ikke foregik antistatslig propaganda i de religiøse bevægelser, og at deres prædikener var passende patriotiske og proparti.

Desuden genindførte man en gammel skelnen fra kejserdømmets tid imellem rigtige religioner, overtro og onde antisociale kulter. Der er således kun fem religioner som er tilladt i Kina – buddhisme, islam, taoisme og kristendom, sidstnævnte i form af katolicisme og protestantisme.

Hver af disse religioner er tilknyttet en gren af Bureauet for Religiøse Affærer, og alle religiøse grupper, som ønsker at blive accepteret af staten, skal melde sig ind i den respektive gren af Bureauet og i øvrigt overholde de statsgivne grænser for hvilke trosforestillinger og praksisser, som er kompatible med socialismen og derfor vil få lov at eksistere, som det officielt hedder. Religiøse grupper, som ikke overholder disse regler, risikerer alvorlige straffe – alt fra bøder og kortvarige tilbageholdelser til tæsk, anbringelse i genopdragelseslejre eller fængselsstraf op til 15 år. Hvis staten opfatter en religiøs bevægelse som en trussel, eller som antipatriotisk, risikerer bevægelsen at blive stemplet som en ond kult. Falun Gong er kun ét ud af mange eksempler på grupper, som det kommunistiske parti har fundet det nødvendigt at forbyde og har udryddet indenfor landets grænser. Det til trods findes der i dag i Kina et væld af religiøse undergrundsbevægelser, som unddrager sig statens indblanding i sjælelivet ved at afholde deres møder og ceremonier i hemmelighed. De håber på, at diskretion kan sikre dem imod repressalier.

De uddannede unge har en fremtrædende plads i huskirkebevægelsen. De skal være med til at frelse Danmark fra Satans værk. (Foto fra internettet, ukendt fotograf).

Huskirkebevægelsen

I dag formodes det, at omkring en tredjedel af den kinesiske befolkning har et religiøst tilhørsforhold. Alle de tilladte religioner har været i konstant vækst, siden religiøs frihed blev genindført. Buddhismen er den største religion i Kina, men det er kristendommen, som vokser mest.

Ye Xiaowei, som var direktør for Bureauet for Religiøse anliggender indtil 2009, anslog i 2008, at op mod 130 millioner kinesere, eller omtrent en tiendedel af den kinesiske befolkning, så sig selv som kristne. Det tal er uden tvivl vokset siden da, og især huskirkebevægelsen har formået at tiltrække mange nye medlemmer i de

sidste par år. Det er på landet, blandt de mest uprivilegerede, at huskirkebevægelsen er i stærkest vækst, men også i byerne vokser bevægelsen hastigt. Og her er det sjovt nok de uddannede unge fra middelklassen, som bliver tiltrukket af kristendommen. Utroligt mange af disse unge vælger undergrundskirkerne frem for de statsstyrede kirker, hvor prædikerne er 'redigerede'.

Det er privilegerede unge, for hvem en potentielt lysende fremtid med karriere og social højstatus venter. Ikke desto mindre vælger de at sætte deres egen fremtid på spil ved at blive medlemmer af denne ulovlige bevægelse. Spørgsmålet er hvorfor? Det spørgsmål forsøgte jeg at få svar på i løbet af et halvt års feltarbejde i huskirkerne i Beijing. Jeg fandt frem til, at huskirkernes tiltrækningskraft hang nøje sammen med det syn, de unge har på livet i det omgivende samfund:

„Det er svært at klare livet som ung. I dag går unge altid på diskotek, de drikker og mister kontrollen. Men inden i er de fulde af sorg, og de kan ikke finde støtte nogen steder. De har ingen tillid, ikke til venner eller familie, og de kan ikke finde sig selv, fordi det hele er falsk. Som en drøm. Nogen er berømte stjerner, rige og populære, men i deres hjerter er der ingenting, ingen venlighed. De sammenligner kun – er jeg rigere end dig? Har jeg mere magt? Folk er blevet grimme. Rigtig grimme. Og ingen tror på hinanden mere".

Beskrivelsen, som stammer fra en ung kvindelig universitetsstuderende, er et typisk eksempel på, hvordan huskirkemedlemmerne beskriver samfundsudviklingen. Det post-socialistiske Kina, hvor det er penge, status og magt, som tæller, ses som et sted i moralsk fordærv, tomt og ensomt uden mening. Medlemmer af huskirkerne har ofte været deprimerede og selvdestruktive, inden de fandt ind i bevægelsen'.

En huskirkeleder om sit liv før omvendelsen:

„Mit hoved var sort inden i. Jeg græd altid, og jeg troede, at jeg skulle dø sådan, alene".

Huskirkerne bliver anset som et ægte og meningsfyldt alternativ, netop fordi medlemmerne har valgt at risikere liv og lemmer for at distancere sig fra den korrupte stat og det meningsløse samfund.

Ideologien

I huskirkerne tror man generelt på en meget tekstnær læsning af biblen, som er langt fra den mere humanistiske version, som bliver udbredt fra

Shouwang huskirken i Beijing er i følge vestlige kilder blandt de ulovlige kirker, som myndighederne uophørligt forfølger. Ifølge kirkens egne oplysninger havde den i juni 2011 et tusind medlemmer – professorer, læger, jurister og studerende. De mødes til gudstjenester i medlemmernes hjem eller i lejede lokaler. Når politiet forhindrer dem i at mødes inden døre, samles de på pladser rundt om i byen. Nogle af lederne bliver fra tid til anden idømt husarrest eller fængsles. Billedet her er fra 3. oktober 2010. Den 23. juli 2013 meddelte kirken, at den siden nytår havde holdt 29 udendørs møder. Andre huskirker har held til at skjule sig for politiet.
(Foto: www.urbanchristiannews.com).

statskirkerne, og som kan minde om det, man støder på i en normal dansk folkekirke. Huskirkernes medlemmer er troende på en langt mere indædt og altomsiggribende måde. Man ser sig selv som de ægte kirker, hvor folk får sandheden at vide. Sandheden om kampen imellem Gud og Satan:

„Statskirkerne de har en kirke, ikke? Men de taler ikke om Satan. De taler ikke om de spirituelle ting. Alt, som er i konflikt med den fysiske ide om universet, har de fjernet. Det er ikke biblen. Biblen taler om spirituelle ting, og i biblen står der, at det sted, hvor folk, som virkeligt tror på Gud, samles, er et helligt sted. Så det her *er* kirken. I de officielle kirker samles folk, men de hører ikke Guds ord, så hvordan kan det være en kirke? Masser af folk går i kirke uden at høre om Satan, og Satan er meget farlig. Og de taler ikke om sig selv – om hvad Gud gør i deres liv. Det er ikke biblen. Regeringen de ved ikke det her.

De tænker bare, at man ikke må tale om, at der er en Gud, det er deres begrænsninger, som gør, at de kun vil tillade en kirke, som ikke taler om de virkelige ting, så derfor går vi ikke derhen. Det er derfor, denne kirke er opstået – fordi vi vil fortælle folk om sandheden". (Citat fra huskirkelederen i 'Lokal Kirken').

Verden bliver beskrevet som en spirituel slagmark. Satan og hans hjælpere ses som virkelige væsner, som står bag samfundets forfald. Alt negativt bliver forklaret med dæmonisk påvirkning. Fra overspringshandlinger til porno, stoffer og ungdomsselvmord. Gruppen tror på besættelse, både af Helligånden og af dæmoner, og de laver til tider eksorcisme og tager til sindssygehospitaler for at bede for de syge der.

Eftersom det står i biblen, tror de også på, at dommedag kommer i en ubestemt fremtid. Dog bliver det moralske fordærv, fremkomsten af aids og andre nye sygdomme, de mange krige, jordskælv osv. set som mulige tegn på, at der nok ikke er så længe til. Alt bliver fortolket som en del af denne slutspurt i kapløbet mellem det gode og det onde. Især har gruppen fokus på unge, og især unge universitetsstuderende. De mener, at Satan, for at sikre sig så mange sjæle som muligt, fokuserer på at korrumpere netop de unge – for hvis de er fortabte, vil samfundet som sådan gå til grunde. Huskirken vil derfor redde de unge – og det er ikke kun for de unges egen skyld, men indgår i en større plan for hele landets frelse. Planen er, at en af de unge, som har konverteret til huskirken, en dag vil blive Kinas leder. Han vil så indføre kristendommen i dens ægte, bibelnære form som statsreligion, og dermed vil hele landet være frelst.

Et nyt fællesskab

Som det fremgår, leverer huskirken en meget letforståelig ideologi, hvor verden deles op i sort-hvide kategorier. Det har stor tiltrækningskraft på de mange unge universitetsstuderende, som i forvejen har et ambivalent forhold til samfundet. De ser samfundet som korrupt og farligt og føler, at livet er meningsløst, måske på grund af det store forventningspres og det generelle moralske og ideologiske vakuum i det postsocialistiske Kina.

Som huskirkemedlem behøver man ikke længere at føle sig forkert, uværdig eller truet – det var Satan, en ekstern entitet, som fik én til at handle destruktivt, og al den ambivalens, man oplevede, var Satans måde at holde én fra Gud. Som medlem af den ægte kirke er man beskyttet mod alt dette.

Man behøver heller ikke længere at føle sig alene, huskirken er et kærligt og forstående fællesskab, hvor medlemmerne støtter hinanden i alt fra økonomiske handlinger til hjertesorger og familieproblemer. Bliver et huskirkemedlem syg, kommer folk fra menigheden forbi sygelejet og plejer og beder. Fra at være ensom og deprimeret, har man som medlem af huskirken nu støtte og en mission i livet, nemlig at sprede det glade budskab. Ofte bliver hele familier omvendt, og de studerende tager deres klassekammerater med til bibelstudiegrupper. Og det virker! Folk som bliver omvendt, bliver generelt gladere og klarer sig bedre på jobbet og i uddannelsen.

Huskirken og maoismen

Så hvordan kan vi forklare, at det netop er denne højst konservative fortolkning af kristendommen, som særligt slår igennem?

Måske skyldes det huskirkernes lighed med maoismen. Målt på hvor udbredt og alment accepteret den var, kan maoismen på sit højdepunkt siges at have været en af de mest effektive og succesrige sociale bevægelser i menneskehedens historie. Sjældent, eller måske aldrig, er så stor en gruppe mennesker blevet så gennemført indoktrineret i en ideologi. Mao blev tilbedt som en gud. Ifølge adskillige teoretikere skyldtes maoismens succes, at den indskrev sig i en egalitær ideologi, som igennem tiderne i varierende former har fungeret som modpol til den generelle hierarkiske kinesiske verdensforståelse.

Selvom maoismen er gået til grunde som social bevægelse, er den bagvedliggende egalitære logik stadig til stede i befolkningen. Maoismens centrale budskab var som bekendt, at alle var lige under Mao, og at samfundets problemer skyldtes det korrupte kejserdømme, kapitalisterne og imperialisterne, som vil blive overvundet af bevægelsen. Der er ikke langt fra det til huskirkernes ideologi, hvor alle er lige under Gud, og hvor samfundets korruption og moralske fordærv skyldes Satan, som vil blive overvundet af bevægelsen. Huskirken rammer altså en forestillingsverden, som eksisterer latent i den kinesiske befolkning i forvejen.

Bjørn Schwartz er Social Antropolog fra Lunds Universitet. Han arbejder på Forsvarsakademiets Institut for Sprog og Kultur. Artiklen er baseret på feltarbejde foretaget i Beijing i 2011.

– – –

Bjørn Schwartz holder foredrag om emnet 3. marts 2014 i Dansk-Kinesisk Forening. Se bagsiden.

„Kinesiske Perspektiver“

GOD GRUNDBOG I KINAS MODERNE UDFORDRINGER

Af Gert Holmgaard Nielsen

Nu har akademikere i mere end to årtier prøvet at lære os journalister, at der ikke var nogen massakre på Den Himmelske Freds Plads i Beijing i 1989. Massakren foregik på indfaldsvejene til pladsen. Derfor er det overraskende – og ærgerligt – at det i antologien „Kinesiske Perspektiver” hedder, at „på Tiananmen masede kampvogne sig ind, mens soldater beskød de flygtende mennesker”.

Udtrykket „massakren på Den Himmelske Freds Plads” bliver ikke brugt i antologien, men det kan næsten ikke komme tættere på. Selvom det næsten er slået fast, at ingen blev dræbt på pladsen, så hedder det i bogen, at „ikke mange [....] blev dræbt på selve pladsen“. Det sidste er måske dog mere åbent for diskussion, men „massakren på Den Himmelske Freds Plads“ er stadig et udtryk, som ikke bør understøttes.

„Kinesiske Perspektiver” henvender sig til elever i gymnasier og HF, som for langt de flestes vedkommende aldrig har hørt om den kinesiske studenteropstand det år. Det kan man så vælge at se på som en chance for endelig at få lagt udtrykket „massakren på Den Himmelske Freds Plads” i graven. Det hjælper de to citater ikke med til.

Mogens Hansen (red.): Kinesiske Perspektiver. Gyldendal. 225 kr.

Dette er blot to sætninger i en bog på 175 sider, så måske er det ikke helt fair, at jeg slår så hårdt ned på lige netop dem? Jeg må hellere brede denne anmeldelse lidt mere ud.

Efterhånden som Kina med ekspresfart er rykket ind i alles bevidsthed, optager landet nemlig også en stadig større plads i pensummet på gymnasierne rundt om i landet. „Kinesiske Perspektiver” er den seneste bog i rækken, og her prøver Mogens Hansen via en række bidragydere til bogen at indkredse baggrunden for det Kina, som vi kender i dag, samt de udfordringer Kina møder internt og eksternt. Relevant og aktuelt.

Bogens ti skribenter danner et godt spænd af vinkler og personlig erfaring til at udlægge den kinesiske tekst for de unge. Blandt de emner, som bogen tager op i hver sit kapitel, er Kinas historie som kejserrige, dets nyere historie, økonomi, internationale udfordringer, levevilkår, menneskerettigheder, medier, klima, skole, religion og filosofi.

Den måske bedste til at kommunikere sit budskab er Stig Thøgersen. Han skriver pædagogisk til målgruppen og husker at bruge et par ekstra ord til forklaring, når han rækker tilbage i tiden for at sammenligne med Kina af i dag. Man kan nemlig på ingen måde regne med, at de unge mennesker, som bogen er skrevet for, har Kinas historie bare nogenlunde på plads. I bogen er det faldet i Bent Nielsen og Simon Rom Gjerøs lod at hjælpe netop den historiske baggrund på plads i de unge studerendes bevidsthed. Deres kapitler er meget klogt lagt som bogens første, og de to gør også hver især et godt stykke pædagogisk arbejde.

Emnerne, som bogen behandler, er aktuelle og meget relevante, men i og med at bogen er en antologi er der også forskelle i måderne, som de enkelte emner bliver præsenteret på i de enkelte kapitler, hvor nogle er mere pædagogiske end andre. Ord som „interdependens” eller „mulighedsbetingelser” skal man nok prøve at undgå, hvis man vil fange gymnasiasternes fulde opmærksomhed.

Sproget måtte flere steder i det hele taget gerne være mere konkret. For eksempel kunne man forholdsvis let forklare, hvordan bopælsregistreringen i praksis er en måde at stavnsbinde alle kinesere til der, hvor de er `født`, i stedet for blot at konstatere, at stavnsbinding var resultatet. Få og små eksempler gør et ellers fjernt og abstrakt stof meget lettere tilgængeligt for den målgruppe, vi taler om. Man kan ikke blot skrive „Gorbatjov” og så regne med, at unge mennesker på 17-18 år er helt med på, hvem han er, og hvad han repræsenterede. Han er glemt i den aldersgruppe.

Når det er sagt, så er det en spændende bog. Det er en god grundbog i Kinas moderne udfordringer, og den danner et godt udgangspunkt for at tage fat i aktuelle problemstillinger, der presser sig på i Kina. Ole Odgaard og Jørgen Delmans bidrag om klima og energi får detaljeret beskrevet, hvad det er for dilemmaer, som ikke kun kineserne, men hele verden må gå sammen om at løse, samt det politiske spilfægteri, som opstår af den udfordring.

En sidste gennemgribende korrekturlæsning ville dog have pyntet på en ellers indbydende og fagligt velfunderet bog med velvalgte illustrationer, tabeller og figurer.

En anden mindre ting, som jeg ikke kan lade være med at nævne, er kortet over Kina på opslaget side fire og fem i bogen. Det er et godt kort med hver enkelt provins angivet med sin egen farve og alle fornemt forsynet med navn i både tegn og pinyin; og oven i købet pinyin med tonemarkeringer.

Når der er gjort så meget ud af sådan et kort, er det ærgerligt, at det er umuligt at læse, hvad der står lige præcis der, hvor siderne er føjet sammen, fordi man ikke kan folde sammenføjningen helt ud.

Ærgerligt, når man har gjort sig så stor umage med at lave kortet.

RI CHANG SHENG HUO

OM HVERDAG OG TILVÆRELSE, SAMLET AF FLEMMING POULSEN

日常

ri chang – hverdag

Klag via nettet

Det er blevet lettere for menige kinesere at klage over myndighedernes behandling af dem. Klagerne modtages af Statens Bureau for Breve og Besøg, der har til huse i Beijing.

Hidtil har klagere måttet rejse til Beijing og opsøge bureauet for aflevere en klage. Som regel må klagere vente i dage- eller ugevis på at få afleveret og behandlet deres klage og må ofte rejse hjem igen med uforrettet sag.

Men det skal være slut nu. Fra 1. juli 2013 modtages klager over nettet, har klagecentralens chef, Shu Xiaoqin, meddelt.

Det sker meget simpelt ved, at den utilfredse borger afleverer sin klage elektronisk på en hjemmeside, som er specielt indrettet på at håndtere henvendelser fra hele landet. Her oplyses det, at man kan klage over myndigheder, virksomheder, offentlige institutioner og borgergrupper eller de pågældende instutioners ansatte.

Klagebureauchefen siger, at muligheden for at klage via nettet skal sikre gennemsigtighed og forbedre offentlighedens tilsyn med bureauets arbejde.

Hun betegner brugen af internettet som et skridt, som både tiden og situationen kræver.

Artiklen „Journalister flytter grænser" i Kinabladet nr. 54 Sommer 2012 har mere om klagesystemet.

Maos risskåle var af en ekstra fin kvalitet

Mao Zedong brugte skåle af meget fin kvalitet, når han indtog sin dagligе portion ris. Det blev fastslået, da et sæt på fem Mao-risskåle var på auktion i Hong Kong i juni 2013. De var sat til salg af en samler i Maos hjemprovins Hunan og blev købt af en samler i Taiwan for otte millioner yuan, svarende til 7,4 mio. kr. Hvor sælgeren havde skålene fra, er ikke opklaret.

De fem risskåle er et af ti sæt, der blevet lavet som en gave til Mao i 1974, da han fyldte 81 år. Eksistensen af de fornemme skåle blev først kendt i 2000, da de blev sat til salg. Mao siges at have spist af dem hver dag. Selv om skålene ikke havde haft tilknytning til Mao, ville de ifølge en ekspert i kinesisk keramik, Xu Dong, fra et auktionshus i Beijing have været i den dyre ende af prisen på auktionen i Hong Kong. De er lavet af et millimetertyndt materiale, og blomsterne, der symboliserer de fire årstider, er påmalet med en speciel teknik. Desuden er de produceret i en af Kinas mest berømte keramiske værksteder, der var leverandør til kejserfamilierne.

Ingen røg i kejsernes omgivelser

En af Kinas største turistattraktioner, Den Forbudte By i Beijing, er blevet føjet til Kinas efterhånden mange røgfrie områder. Det skete den 18. maj 2013, på den internationale museumsdag.

Ledelsen af Den Forbudte By, også kendt som Palads Museet, begrunder forbuddet med brandfare. Hele området har FNs kulturorganisation, Unesco, på sin liste over Verdens Kulturarv. Ild betragtes af ledelsen som denne kulturarvs største fjende.

Den 15. august 2013 trådte yderligere et forbud i kraft: Cigarettændere og tændstikker må ikke medbringes på Den Forbudte Bys område. Den dag blev der i følge nyhedsbureauet Xinhua konfiskeret 8000 cigarettændere hos turister og personale. Formålet er at hindre svage sjæle i at smugryge. Når ejerne forlader området, får de cigarettænderne udleveret igen.

Slut med hedonisme og ekstravagance

Disse to ord, der frit kan oversættes til *luksusliv*, fandtes i et cirkulære, som alle 810.000 medarbejdere i det kommunistiske partis disciplinære myndigheder modtog den 27. maj 2013. Cirkulæret indeholdt en anmodning til medarbejderne om senest 20. juni 2013 at tilbagesende alle medlemskort, som de har modtaget som gaver fra diverse organisationer og foreninger.

Formålet med denne „medlemskortkampagne" skulle være undgå bestikkelse og var det seneste forsøg på at bekæmpe korruption, hed det i cirkulæret, som nyhedsbureauet Xinhua har offentliggjort.

Den 28. juni kunne bureauet meddele, at kampagnen havde nået det forudsete formål, idet de disciplinære myndigheder havde besluttet at afstå fra hedonisme og ekstravangance.

Fra „tiloversblevne" karrierekvinder til succesrige do.

Kinesisk skriftsprog kan bruges til andet end til at formidle informationer fra den ene til den anden. Det blev

afsløret under en debat i 2013 i de kinesiske medier om kinesiske kvindes giftealder, en debat, der dukker op år efter år. I 2013 var den mere udbredt end ellers, fordi en kinesisk-amerikansk karrierekvinde, Joy Chen, blandede sig i debatten med bogen „Gift dig ikke før du er fyldt 30". Den kom i en kinesisk udgave i 2013 og blev årets bestseller.

Traditionen byder kinesiske kvinder at få mand og barn/børn i en ung alder, så familien er sikker på, at slægten bliver videreført, og at datteren, takket være manden, er sikret en tryg tilværelse. Efterhånden som kvinder fik mulighed for at få en bedre uddannelse og gøre karriere på arbejdsmarkedet, blev en tilværelse som ung, gift kvinde mindre tillokkende end en karriere inden for erhvervslivet. I 2007 fastslog kvindeforbundet, at en kvinde, der ikke var gift, inden hun fyldte 27, var en *shèng nü* – „en tiloversbleven kvinde", der i familiens og omgangskredsens øjne havde været så uheldig ikke at blive gift, måske fordi der var et eller andet galt med hende.

Den veluddannede kvinde, der satsede på at gøre erhvervsmæssig karriere og derfor ville vente med at få mand og børn eller måske ikke havde mødt den „rigtige" mand, har protesteret mod at blive sat i bås med kvinder, der har været så uheldige ikke at blive gift i tide. Men det var svært at slippe for at blive betragtet som en „tiloversbleven".

I debatten efter udgivelsen af Joy Chens bog afsløredes det, at en sproglig finesse kunne redde de ugifte karrierekvinder fra omgivelsernes foragt. *Shèng n*ǚ med skrifttegnene 剩女 betyder ganske rigtigt „tiloversbleven kvinde", men det kan også, med ganske samme udtale, men ved brug af et andet skrifttegn, 胜女, betyde „succesrig kvinde".

Så når en 27-årig ugift kvinde kaldes en *sheng nü*, må hun og omgivelserne afgøre med sig selv, om hun er en 剩女 eller en 胜女.

Forfatteren til „Gift dig ikke, før du er fyldt 30" kunne i 2012 præsentere sig som gift og mor til to børn. Hun blev gift, da hun var 38 år.

Studerende uden for et eksamenslokale i Bejing kaster et sidste blik i lærebøgerne, inden de lukkes ind til årets *gaokao* i juni 2013. (Foto: Xinhua).

Migrantarbejderes børn får lettere adgang til et universitet

Børn af migrantarbejdere, der bor sammen med forældrene i en by, får lettere ved at blive optaget på en højere læreanstalt.

Alle kinesiske skoleelever, der vil have en akademisk uddannelse, skal bestå en adgangseksamen – *gaokao* – for at kunne gå i gang med et akademisk studium. Byernes migrantbørn har hidtil skullet tage denne eksamen, der varer to-tre dage, i forældrenes hjemby, men nu er der åbnet mulighed for, at de kan gå op til den årlige *gaokao* i den by, hvor de bor.

Omvejen ad forældrenes hjemby betyder, at de skal bestå eksamen i en provins med andre undervisningsformer og andre lærebøger og måske også et andet sprog, end de er vant til. Det afskærer ifølge kinesiske medier mange, formentlig de fleste, migrantbørn i byerne fra at få en akademisk uddannelse.

Regeringen i Beijing tog i 2012 initiativet til at få lempet eller afskaffet kravet om, at migrantbørnene skal tage *gaokao* i forældrenes hjemby. I 2013 kunne migrantbørn i adskillige provinser tage denne eksamen i den by, hvor de bor. Det benyttede 4500 migrantstuderende sig af. Det er et forsvindende lille antal, men det vil vokse, efterhånden som den nemmere adgang til universiteterne indføres i fuldt omfang over hele Kina, mener kinesiske analytikere.

Men der er lang vej igen, før migrantarbejderne kan slippe for at føle sig som andenklasses borgere byerne. Fx træder de nye lempelser først i kraft i Beijing i 2014 og i Guangdong i 2016.

Men en vigtig begyndelse er gjort. Chefen for My Cos, et rådgivningsinstitut i Beiijing for højere uddannelse, Wang Boqing, siger: „Lempelserne for migrantaarbejdernes børn vil skabe større lighed inden for uddannelserne, men de er mere end det. Det drejer sig i virkeligheden om folks rettigheder. Migrantarbejder betaler skat, så universiteterne i de byer, hvor de arbejder, bør være åbne over for dem, for alle disse skoler modtager tilskud fra staten".

– – –

I artiklen „Alle skal have samme ret til uddannelse" i Kinabladet nr. 58 Sommer 2013 er der mere om migrantbørns adgang til en akademisk uddannelse.

shenghuo – tilværelse

生活

Dansk-Kinesisk Forening
c/o Poulsen
Fresiavej 3, DK-3450 Allerød

Returneres ved varig adresseændring

Kinabladet nr 60 Vinter 2013

POST B
PP DANMARK

丹中協会

ARRANGEMENTER

Dansk-Kinesisk Forening indbyder medlemmer og øvrige interesserede til foredrag. Følg os på Facebook og LinkedIn. Foreningens nyhedsbrev mailes direkte ud til medlemmerne.

Onsdag den 8. januar 2014
Skolegang i Kina – og i Danmark
Foredrag i Dansk-Kinesisk Forening af professor Niels Egelund, der er direktør for Center for Strategisk Uddannelsesforskning på Aarhus Universitet.

Emnet for foredraget er det kinesiske uddannelsessystem over for det danske. Niels Egelund mener, at der er meget, som danske – og vestlige – skoler kan lære af Kina, ligesom der også er noget, som kinesiske skoler kan lære af Danmark.

Niels Egelund vil fortælle, hvorfor der er god grund til, at vi lægger kursen barsk om i Danmark.

Tirsdag den 25. februar 2014
Indkaldelse til generalforsamling i Dansk-Kinesisk Forening
Dansk-Kinesisk Forenings bestyrelse indkalder til generalforsamling tirsdag den 25.02.2014 kl. **19.00**.

Fællesspisning (kinesisk buffet) kl. 18.00. Kuvertpris kr. 150,-. Tilmelding til middagen senest 18.02.2014 til Sekretariatet@dansk-kinesisk.dk og betaling til Danske Bank reg.nr. 4820 konto 16830593.

Dagsorden:
1. Valg af dirigent
2. Fremlæggelse og godkendelse af bestyrelsens beretning
3. Fremlæggelse og godkendelse af årsregnskabet
4. Behandling af indkomne forslag
5. Arbejdsprogram og budget for 2014
6. Fastsættelse af kontingent for 2014
7. Valg af bestyrelse og suppleanter
8. Valg af revisorer og suppleant
9. Eventuelt

Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde senest den 31. december 2013.

På bestyrelsens vegne
Pia Sindbjerg, formand

Mandag den 3. marts 2014
Undergrundsreligionerne i Beijing
Foredrag af Bjørn Schwartz, Social Antropolog fra Lunds Universitet og arbejder på Forsvarsakademiets Institut for Sprog og Kultur.

Bjørn Schwartz har undersøgt, hvilket formål det tjener for unge i Beijing at være med i ulovlige religiøse undergrundsbevægelser. Er det frelse eller forfremmelse som er på spil? Og hvordan relaterer fænomenet sig til udviklingen i det kinesiske samfund i øvrigt? Bjørn Schwartz vil i foredraget sammenligne to cases – en elitegruppe, der tilbeder en levende Buddha, og den protestantiske huskirkemenighed. (Se artiklen i dette nummer af Kinabladet).

Torsdag den 10. april 2014
Kinas nationale sikkerhedsstrategi
Foredrag af Liselotte Odgaard, lektor, Institut for Strategi, Forsvarsakademiet.

Kina er den nye aktør i konkurrencen om magt og indflydelse i det internationale system. Foredraget handler om Kinas indvirkning på det amerikanske alliancesystem, på den globale sikkerhedspolitiske dagsorden og på statslige og ikke-statslige aktører, og hvordan Kina på denne måde er med til at fastlægge, hvilke dynamikker og aktører der bliver fremtrædende i det 21. århundredes internationale system.

Mandag den 5. maj 2014
Dansk-Kinesisk Forening inviterer til **et socialt arrangement.** Emnet vil blive oplyst senere.

Alle møder afholdes kl. 19,30 i Forsamlingshuset, Kulturstaldene, Onkel Dannys Plads 13, 1700 København V (i gården bagved Café Mandela).
Entre: Medlemmer af Dansk-Kinesisk Forening 20 kr., andre 40 kr.